

Český development a unijní energetická nula

Author: SF / Petr Bým | Published: 07.06.2012

Na dvě otázky:

1.
Jak se vaše společnost chystá na implementaci EPBD II do své praxe?

2.
Pokud bude český výklad této směrnice rigidní a pojem „blízké nule“ bude vykládat doslovně: je podle vás reálné, že český development (a spolu s ním také architekti a stavaři) budou schopni dostat jejím požadavkům - tedy od 2021 plánovat (jde o okamžik startu povolovacích procesů) a pak i stavět jen v superpasivním standardu?

nám představitelé developerských firem odpověděli různým způsobem, někdo zasněženým rozkladem (např. M. Sural z Trigemy upozorňuje na opomíjenou relaci úspora - ekonomika), někdo bonmotem. I přes tuto různorodost je ovšem pro respondenty takřka bez výjimky společný spíše negativní postoj k celé záležitosti. Samozřejmě s výjimkou Jana Řežába ze společnosti JRD, která se u nás jako jedna z mála výstavbou nízkoenergetických a pasivních staveb dlouhodobě zabývá.

Marcel Sural, Trigema

1.
Čekáme na legislativu přesně definovanou terminologií v celé této oblasti a teprve poté budeme hledat konkrétní projektová řešení. Naše společnost se v současné době seznamuje s postupnými legislativními kroky a snaží se udržovat aktuální znalost celé této problematiky.

2.
Myslím si, že prozatím o cílech směrnice neproběhla dostatečná diskuze. Z toho plynou i nepřesné informace (mnohdy vytržené z kontextu), které se publikují v médiích a navozují atmosféru nesmyslnosti a absurdity požadavků EPBD II. Není se čemu divit. Vše začíná od původce opatření, tedy od EU. Zvolený akční plán pro energetickou účinnost budov vyjádřený zkratkou „20-20-20“ a znamenající 20 % snížení spotřeby energie + 20 % podíl obnovitelných zdrojů energie + vše do roku 2020 se jeví ze strany bruselských úředníků jako úderné reklamní bouchnutí do stolu, a to bez jakéhokoliv uvažování o realitě takového

cíle. Nicméně - když se podíváme do střev v dnešní době již rozpracovaných detailů opatření trochu více, tak se vše jeví v trochu jiných barvách. Například přesná definice nejčastěji citovaného požadavku EPBD II je: „Nákladově optimální úroveň energetické náročnosti budov se rozumí úroveň energetické náročnosti, která vede k nejnižším nákladům v průběhu odhadovaného ekonomického životního cyklu.“ Neměla by tedy nastat situace, kdy budou státem a zákony vyžadované ekonomicky nevýhodné parametry budov. A podle novely zákona o hospodaření energií je definováno: „Budovou s téměř nulovou spotřebou energie je budova s velmi nízkou energetickou náročností, jejíž spotřeba energie je ve značném rozsahu pokryta z obnovitelných zdrojů“. Doporučuji tedy vyčkat na definitivní nastavení parametrů nebo se těchto procesů aktivně účastnit a teprve následně hovořit o reálnosti zvolených cílů. A odpověď na vaši otázku tedy zní: Trigema bude schopna dostát požadavkům EPBD II.

Luděk Hruška, FINEP

Odpořím na obě otázky v obecné rovině. Jakékoli energetické úspory jsou značně závislé na vlastním užívání domu či bytu. Na skutečné teplotě vytápění, na spotřebě teplé vody, na intenzitě svícení, na používání úsporných žárovek a tak dále. V projektu je prostě předpokládáno nějaké chování, ale pokud je obyvatelé nedodrží, úspora se nedostaví. Přitom energeticky významné úspory ve smyslu EPBD II a standardu „nearly zero“ v podstatě nelze získat bez rekuperace tepla. To znamená, že nelze větrat okny! Pouze uměle vzduchotechnikou, kde vzduch čerstvý je ohříván tím vyfukovaným. Málokdo si to uvědomuje, ale bydlet se v tom nedá. Jako všechno lze i téma energetických úspor dohnat k technicky dokonalé a extrémně drahé absurditě. Výsledkem jsou superdrahé a malé evropské domy oproti rozlehlým nemovitostem v USA, kde se ekologickou lobby nenechají terorizovat. Komfort bydlení přece spočívá zejména v prostoru. A pak je tady otázka nákladů. Podle našich odhadů by maximalistické požadavky na energetickou spotřebu budov pro trh znamenaly navýšení stavebních nákladů o 1 000 korun a více na metr čtvereční plochy. A to trh neunes.

Evžen Korec, Ekospol

1.

Dění okolo EPBD II zatím pouze sledujeme z pozice pozorovatele. Nejsem principiálně proti pasivním nebo nízkoenergetickým domům nebo bytům, ale jsem proti zbytečným administrativním zásahům do fungování volného trhu. Toto nařízení z Bruselu je de facto znásilněním trhu, znamená totiž, že se jednoznačně menšinový trh povýší na většinový. Mám-li však otevřeně říci svůj názor, pak se domnívám, že pokud bude v roce 2020 Evropská unie ještě vůbec existovat, pak Brusel rozhodně nebude orgán, který bude určovat legislativu jednotlivých zemí a stát nad ní. Nejsem přesvědčen o tom, že v roce 2020 bude EU pokračovat v podobě, v jaké existuje dnes.

2.

Reálné to technicky je, ale samozřejmě za cenu zvýšených nákladů. Spočítali jsme si, že naše náklady na výstavbu takto „superpasivních“ bytů by se zvedly zhruba o 20 % a za to by nikdo z našich klientů platit nechtěl. Přitom trh samotný směřuje k stále dokonalejšímu zateplování. Materiály a technologie jsou se stejnými náklady stále dokonalejší, my dnes také stavíme výrazně energeticky úspornější budovy, než jsme stavěli před pěti lety. A žádné nařízení z Bruselu jsme k tomu nepotřebovali. Pasivní nebo nízkoenergetické budovy sice šetří náklady na vytápění, ale návratnost navíc vložených prostředků je zhruba 20 let. Pokud ale má k ušetření na vytápění docházet, je to za cenu výrazně snížené kvality bydlení. Nejvíce tepla totiž uniká okny - takže, aby byla možná úspora energie, není možné na podzim, v zimě a na jaře vůbec větrat okny a je nutné využívat rekuperaci. V létě pak v pasivních domech často dochází k přehřívání. Jak jsem ale naznačil již v první odpovědi, myslím si, že otázka budoucí platnosti EPBD II je dnes velmi nejasná. Ať už případnou změnou EU jako takové, nebo možností vyjednat pro členské státy nejrůznější výjimky.

Jiří Vajner, Central Group

1.

Situaci kolem EPBD II pečlivě sledujeme, nicméně vzhledem k neustálému vývoji zatím žádné přímé kroky v praxi neprovádíme.

2.

Až budou jasně stanovena pravidla, podle kterých bude zřejmé, co vše do spotřeby energie zahrnout a jak se dopracovat k potřebným výpočtům, lze se bavit i o tom, zda je reálné dosáhnout dané hodnoty. Pokud se budeme bavit jen o energii na vytápění (což je ale jiný trend, než který nastartoval průkaz energetické náročnosti budovy), potom se ke zmiňované hodnotě 8 kWh/m²/rok lze dopracovat kombinací extrémního zateplení pláště budovy a dalších technologií (řízené větrání s rekuperací + alternativní zdroje energie) za předpokladu, že to místní podmínky dovolí. Navýšení ceny pro klienty bude citelné a je otázkou, jestli se mu na úsporách plateb za energie vůbec vrátí.

Jan Řežáb, JRD

1.

Naše společnost již dnes realizuje většinu svých projektů tak, že svou potřebou energie na vytápění s velkou rezervou splňují úroveň pasivního standardu a tím i jedno z kritérií pro „nearly zero houses“. Druhým kritériem bude nejspíš celková spotřeba primárních energií či podíl OZE na této spotřebě. V této oblasti se u každého projektu už dnes snažíme o maximum možného: ohřev TUV vody solárními panely, využití odpadního tepla, instalace tepelných čerpadel či FV systémů. Takže, co se nás týká, definice kritérií a parametrů EPBD II pro nás bude jen stanovením konkrétních hranic - technicky i investičně někdy může jít o náročnou záležitost, ale uvidíme, jak ty hranice budou nakonec stanoveny.

2.

Rok 2021 je již posledním milníkem, vše musí začít o 3 - 5 let dříve. Dnes již není problémem stavět budovy s minimální spotřebou energie na vytápění, druhá věc je, že rozsáhlejší stavby v pasivním standardu u nás zatím nikdo nerealizoval a do roku 2015 či 2016 jich budou maximálně desítky. Budou tedy zjevně scházet zkušenosti. Ten, kdo za sebou podobné realizace má, bude mít pochopitelně značnou výhodu, ať už půjde o developera, stavební firmu, architekta či projektanta.

Pavel Weishaupt, CODECO

To téma je jistě perspektivní, zajímavé, progresivní ..., ale také trochu těžko uchopitelné. Ustanovení takovéto extrémní energetické odpovědnosti mi připomíná výnos osvíceného vladaře: „Chudoba se zrušuje a kdo při ní bude přistižen - bude vážně potrestán!“

07.06.2012 08:01, SF / Petr Bým